

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی
د استراتژیکو او سیمه ییزو خپرنو مرکز



تحلیل هفته

شماره: 45 (از 23 سنبله الی اول میزان 1392 ه.ش)

این نشریه مجموعه‌ای از تحلیل و افعات مهم در طول یک هفته است که توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی جهت تحلیل وضعیت سیاسی-اقتصادی کشور تهیه و نشر می‌گردد تا نهادها و مراجع مختلف از آن مستفید گردند.

آنچه درین نشریه می‌خوانید:

1. مواقف احزاب و گروه‌ها در مورد انتخابات 2014م افغانستان

- **گلبدين حكمتيار:** حزب اسلامی می‌تواند یک کاندید مورد حمایت خود را به پیروزی برساند.
- **طالبان:** جانشین‌گری در افغانستان نه، بلکه در واشنگتن انتخاب می‌گردد.
- **اپوزسیون سیاسی:** باید انتخابات به هر شکل ممکن برگزار گردد.

2. انتخابات و چالش‌های پیش‌رو

- بزرگترین چالش فراراه انتخابات، مشکلات امنیتی در کشور است.

3. ملاقات‌های کرزی با پوتین و حسن روحانی در نشست شانگهای

- حامد کرزی: زلعي رسول يکي از کاندیدان ریاست جمهوری خواهد بود

مواقف احزاب و گروه‌ها در مورد انتخابات 2014م افغانستان

گلبدين حكمتيار: حزب اسلامي مي تواند يك كانديد مورد حمايت خود را به پيروزي برساند

آقای وحید مزده، از تحلیل‌گرانی که شناخت قابل ملاحظه از طالبان و گروه حزب اسلامی حکمتیار دارد پیرامون انتخابات و مواضع مخالفین مسلح و اپوزیسیون سیاسی حکومت فعلی در یک مقاله‌ای پژوهشی‌اش که به ژورنال "تحلیل" فرستاده می‌نویسد:



حزب اسلامی را می‌توان در شرایط فعلی، یک وزنه قابل توجه در انتخابات بشمار آورد. سه شاخه‌ای این حزب در کابل فعال اند که بزرگترین آن برهبری ارغندیوال است. بعد از حزب اسلامی برهبری ارغندیوال، شاخه‌های کوچکتر برهبری وحیدالله سباوون و خالد فاروقی قابل ذکر اند.

حزب اسلامی بخاطر سابقه درگیری‌های خونین با جمعیت اسلامی و شورای نظار، در طول سالهای گذشته تحت حمایت رئیس جمهور کرزی قرار داشت و در جریان انتخابات گذشته هم از کرزی به حمایت برخاست. این حزب که می‌تواند در شرق و جنوب افغانستان تعداد زیادی از مردم را به میدان انتخابات آورد، از یک مشکل رنج می‌برد و آن تلون مزاج رهبر اصلی آن حکمتیار است.

حکمتیار یکروز اعضای این حزب را که در کابل بسر می‌برند، افراد خودفروخته می‌خواند و روز دیگر به آنان پیام می‌فرستد که باهم متحد گردند.

در اوایل سال جاری هجری شمسی حکمتیار در مصاحبه با شبکه‌ی تلویزیونی المیادین لبنان موقف خود را در رابطه با انتخابات آینده افغانستان اعلام نمود. این مصاحبه سوالات دیگری را بمیان آورد و مشخص بود که حکمتیار با مهم‌گویی و بازی با کلمات می‌خواهد حرف‌هایی را که در دل دارد پنهان سازد. در این مورد سوالات زیادی به وی راجع شد و سرانجام وی مجبور شد تا در مورد موقف خود در رابطه با انتخابات وضاحت بدهد.

وی گفت که شرکت ما در انتخابات به این مسئله رابطه دارد که نیروهای خارجی بصورت کلی از افغانستان خارج می‌شوند و یا بخشی از آنان در افغانستان باقی می‌مانند. اگر نیروهای ناتو بصورت کامل افغانستان را ترک گویند، در آنصورت بهتر است تا حزب اسلامی بصورت مستقیم در این انتخابات سهم بگیرد اما اگر تعدادی از سربازان شان بعد از سال 2014 باقی بمانند، مبارزه مسلحانه ما ادامه خواهد یافت اما در عین حال از یک کانديد مناسب هم حمايت خواهيم کرد و ان شاء الله حزب اسلامي اکنون در موقعیتی قرار دارد که می‌تواند یک کانديد مورد حمايت خود را به پيروزي برساند.

من در هر دو صورت شرکت در انتخابات را ضروری و سودمند می‌شمارم، در صورتیکه تمام نیروهای خارجی از افغانستان خارج شوند (این احتمال برای من قوی به نظر می‌رسد) یا عده‌ای در افغانستان باقی بمانند، در صورت اول شرکت کامل و در صورت دوم حمايت از يك كانديد خوب براي من موجه به نظر می‌رسد در مقایسه به اینکه ما از این جریان کنار بمانیم و عده‌ای با بدست آوردن چند دالر و یا یک کرسی ذلیل، با اعتبار و عزت حزب اسلامی تجارت کنند. در این مورد ان شاء الله شورای اجرائیه حزب اسلامی بزودی تصمیم خواهد گرفت.

این سخنان حکمتیار به پیری می‌ماند که از مریدان حرف‌ناشنو شکوه دارد اما باید این نکته را در نظر گرفت که امروز تعداد انگشت شماری از اعضای سابق حزب اسلامی در کنار حکمتیار باقی مانده اند. نگرانی از قدرت رقبای سابق بخصوص جمعیت اسلامی و پیروان

آن موجب شد تا حزب اسلامی «شاخهء کابل» در طول سالهای گذشته در کنار حامد کرزی احساس مصونیت نماید. اکنون نیز احتمال می رود که این حزب در میدان کارزار انتخاباتی از کسی حمایت نماید که مورد حمایت حامد کرزی است، بدون اینکه به خواست رهبرش حکمتیار توجهی داشته باشد.

طالبان: جانشین کرزی در افغانستان نه، بلکه در واشنگتن انتخاب می گردد.



طالبان به عنوان قدرتی که توان مختل ساختن انتخابات را از راه نظامی دارند، در این کارزار بعنوان یک عامل قابل محاسبه اند.

نظر طالبان در مورد انتخابات اینست که در شرایطی که افغانستان تحت اشغال نیروهای اشغالگر قرار دارد، هیچ انتخاباتی نمی تواند آزاد و هیچ انتخابی ناشی از ارادهء مردم باشد. کسی که باید جانشین کرزی گردد، نه در افغانستان، بلکه در واشنگتن انتخاب می گردد.

از آنجایی که طالبان هرگونه مذاکره با حکومت کرزی را تا کنون رد کرده اند، احتمال دارد که در مورد حکومت آینده هم همین موقف را داشته باشند بخصوص اگر رئیس جمهور آینده از تیم حاکم فعلی و حامی تداوم حالت موجود باشد.

بنابراین طالبان در جریان انتخابات تمام تلاش خود را انجام خواهند داد تا مانع انتخابات گردند. در نتیجه انتخابات بحای اینکه در ایجاد ثبات کمک نماید، اختلافات جدیدی را میان رئیس جمهور پیروز بدر آمده از انتخابات و شکست خورده ها بمیان خواهد آورد که در آنصورت حکومت بعدی حتی مشروعیتی کمتر از حکومت موجود خواهد داشت.

اپوزسیون سیاسی: باید انتخابات به هر شکل ممکن برگزار گردد.



اعضای اپوزسیون سیاسی حکومت، انتخابات را یک ضرورت مهم و حیاتی ارزیابی می نمایند و به این باور اند که اگر انتخابات در کشور صورت نگیرد، حکومت به هر شکلی که بمیان آید، فاقد مشروعیت خواهد بود.

از نظر آنان در صورت عدم تدویر انتخابات، نه تنها قوهء مجریه فاقد مشروعیت خواهد بود، بلکه دو قوهء دیگر هم که مشروعیت خود را از یک نظام دموکراتیک می گیرند نیز مشروعیت خویش را از دست خواهند داد. پس باید انتخابات به هر شکل ممکن برگزار گردد.

اپوزسیون سیاسی به این باور است که تامین امنیت انتخابات، وظیفهء نهاد های امنیتی کشور است و حکومت در این رابطه مسوولیت دارد تا انتخابات شفاف را برگزار نماید.

در مجلسی که مدتی قبل غرض بحث در مورد انتخابات در بنیاد احمد شاه مسعود دایر شده بود، یکی از شرکت کنندگان در مورد چالش های امنیتی گفت که حتی اگر حکومت قادر به تامین امنیت اکثریت مناطق کشور نگردد، انتخابات در مراکز شهر های بزرگ کشور برای مشروعیت این انتخابات کافی ست. کابل با 6 میلیون نفوس، مزارشریف با 3 میلیون نفوس، هرات با 4 میلیون نفوس و مراکز بعضی از شهر های دیگر که می توان در آن انتخابات برگزار نمود، برای بخشیدن مشروعیت به این انتخابات کفایت می کند و ضرورت به برگزاری انتخابات در مناطق ناامن نیست.

انتخابات و چالش های پیش رو



16 حمل سال 1393 روزی که قرار است انتخابات ریاست جمهوری و شورا های ولایتی در افغانستان برگزار گردد.

بزرگترین چالش فراراه انتخابات، مشکلات امنیتی در کشور است. کمیسیون مستقل انتخابات رسماً اعلام داشته که اگر نهاد های امنیتی کشور نتوانند امنیت مراکز انتخاباتی را تامین نمایند، امکان یک انتخابات شفاف و فراگیر دشوار خواهد بود.

از جانب دیگر مقامات امنیتی کشور اعلام نموده اند که تامین امنیت نیی از مراکز رای دهی در افغانستان دشوار است. مقامات امنیتی کشور اذعان داشته اند که از جمله 6845 مرکز رای دهی که از سوی کمیسیون انتخابات تعیین شده اند، فقط نیی از آنان از امنیت کامل برخوردار اند.

مجتبی پتنگ سرپرست پیشین وزارت داخله به شورای امنیت ملی کشور گزارش داد که 3435 مرکز رای دهی در مناطق ناامن کشور قرار دارند که به سه بخش تهدیدات پایین، متوسط و بلند تقسیم می شوند.

در مورد اینکه کدام مناطق کشور مواجه به چنین تهدیدات اند به تفصیل چیزی گفته نشده اما میزان ناامنی ها بخصوص از آغاز سال جدید میلادی در ولایات مختلف را می توان چنین برآورد نمود:

1- ولایاتی که در آن فعالیت های مخالفین حکومت بیشتر صورت گرفته است عبارت اند از پکتیا، پکتیکا، خوست، غزنی، کندهار، قندهار، هلمند، زابل، لوگر، میدان وردگ، نورستان، لغمان و ننگرهار.

2- ولایاتی که فعالیت های مخالفین حکومت به شکل اوسط بررسی شده است شامل ولایات ذیل می باشد:

کابل، کاپیسا، نیمروز، جوزجان، هرات، بغلان، قندز، ارزگان و بدخشان.

3- ولایاتی که در آنها فعالیت های مخالفین حکومت کمتر است عبارتند از:

پنجشیر، تخار، سرپل، بلخ، دایکندی.

البته این یک تخمین محتاطانه است در حالیکه مثلاً بعضی از مناطق دایکندی هم مواجه به تهدیدات امنیتی است. همچنان بعضی از مناطق بدخشان را می توان در شمار مناطقی آورد که اکنون فعالیت های مخالفین حکومت شدت گرفته است. پس می توان گفت که بخش اعظم از کشور اکنون در معرض تهدیدات بلند و متوسط امنیتی قرار دارند و امکان انتخابات در آنها نهایت دشوار است.

آقای وحید مژده در حالیکه از مشکلات امنیتی سخن می گفت، اشاره به پروسه انتخابات گذشته افزود: در انتخابات گذشته ریاست جمهوری، در بعضی از مناطق ناامن کشور، تعداد رای زنان از رای مردان بیشتر بود در حالیکه در چنین مناطق بصورت عنعنوی، زنان کمتر از خانه بیرون می شوند.

د سياسي چارو څارونکي، ښاغلي ذاکر جلالي د ناامنيو د شتون له امله په ټاکنو کې د لاسوهنو وېره څرگندوي او د راتلونکو ټاکنو پر مشروعيت شک څرگندوي. ښاغلي جلالي روانه ناامني توپان کني او وايي: ټاکل شوې ده، چې ۱۳۹۳ ل کال ټاکنې د وري په ۱۶ مه نېټه ترسره شي. راتلونکې ټاکنې داسې مهال ترسره کېږي، چې افغانستان د ناامنيو له توپان سره مخ دی. په افغان سياست کې مطرح لوري هر يو په تېره په حکومت کې شامل اړخونه د واک د انحصار په لټه کې دي. وسله وال مخالفين، په تېره د طالبانو دريځ له پخوا څرگند دی. ملامحمد عمر مجاهد د کوچني اختر په پيغام کې په څرگندو ټکو وويل، چې راتلونکي ولسمشر په واشنگټن کې ټاکل کېږي، نه په افغانستان کې. د حزب اسلامي د وسله والې څانگې مشر، ښاغلي حکمتيار په دې وروستيو کې د ټاکنو په تړاو متناقض دريځ خپل کړی. حکمتيار ويلي، چې د يو شمېر بهرنيو ځواکونو د شتون په صورت کې به له يوه «ښه» نوماند خپل سياسي ملاتړ له وسله والې مبارزې سره اوږه په اوږه اعلان کړي؛ خو دا يې بيا نه دي ويلي، چې د ده د خوبې نوماند د بريا په صورت کې به بيا هم خپلې وسله والې مبارزې ته دوام ورکړي او که نه.

په حکومت کې شامل لوري هم له گڼو ناندريو او اختلافاتو سره مخ دي. دلته د واک پر سر معاملې او پټې ناستې روانې دي. حکومتي لوري په دې هڅه کې دي، چې په يو ډول نه يو ډول ټاکنې ترسره شي، مهمه نه ده، چې څومره ولس په کې گډون کوي؛ دا د ولس نه گډون او ناامني واکمن تيم ته د ښې لاسوهنې زمينه هم برابروي. راتلونکې ټاکنې د واکمن تيم لپاره دومره مهمې دي، چې راتلونکي ولسمشر به د واکمن تيم يو بل استازي وي او ضمنا به که رښتيني مشروعيت ونه لري، لږ تر لږه رسنيز هغه خو به لري. رسنيو کې خو به وکولای شي، چې د خپلې خوبې نوماند له «مشروعيت» دفاع وکړي.

روان حالات له ورايه دا څرگندوي، چې په داسې شرايطو کې چې حکومت لږ تر لږه په مرکزي زون کې امنيت نشي ټينگولای او له نيمايي زياتې انتخاباتي حوزې به تر گواښ لاندې وي؛ ټاکنې به په هېڅ ډول مشروعيت ونه لري. په ناامني کې د ولس د نه گډون مسئله له يوې خوا او له بلې خوا د زورواکو د لاسوهنې خبره کولای شي، چې ټاکنې د مشروعيت له کړکېچ سره مخ کړي.

حامد کرزی در لباس زلی رسول، رئیس جمهور می شود



حامد کرزی در حاشیه نشست شانگهای با ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه دیدار کرد و از نامزدی زلی رسول در انتخابات آینده ریاست جمهوری خبر داد. پوتین، رئیس جمهور کشور است که در رقابت تنگاتنگ با غرب قرار دارد.

محترم عبدالشہید ثاقب تحلیلگر قضایای سیاسی میگوید: دیدار حامد کرزی با پوتین و اعلام نامزدی زلی رسول در آن نشست، می تواند حاکی از چرخشی 180 درجه تیم حاکم در عرصه روابط خارجی باشد. به نظر می رسد که حامد کرزی تصمیم دارد از این پس، نه تنها از روسیه دستور بگیرد، بل از مدل نظام سیاسی آن تقلید نیز نماید.

بنابراین، چیزی را که من حدس می زنم این است که حامد کرزی در صدد آن است تا تجربه روسیه دوران پوتین را در افغانستان تکرار کنند. ولادیمیر پوتین، هنگامی که دو دوره ریاست جمهوری را پشت سر گذاشت و برای تصاحب دور سوم با مشکل قانونی برخورد، از نامزدی مدودوف حمایت نمود. مدودوف یکی از اعضای تیم پوتین بود که بدون مشوره وی هیچ کاری را انجام نمی داد.

به نظر می رسد که کرزی نیز تصمیم دارد تا از زلی رسول به عنوان مدودوف افغانستان استفاده کند.

آن چه که این حدس را تأیید می کند تمایل آقای کرزی برای باقی ماندن در قدرت می باشد. او ضمن آن که باری از این تمایل خود پرده برداشته و گفته بود که قدرت را ایلادانی (رها کردنی) نیست، هم چنان در این روزها تیبی را مامور نموده تا با راه اندازی راهپیمایی ها و همایش ها، خواهان ادامه حضور او در قدرت شوند. به گونه نمونه؛ چندی پیش، گروهی از مردم در کابل، طی همایشی، از دولت افغانستان خواست تا از برگزاری انتخابات صرف نظر نموده و آن را تا سال 2018 به تعویق اندازد.

شما اگر اجازه بدهید که تجربه روسیه در افغانستان تکرار شود و حامد کرزی برای بار سوم، این بار در لباس زلی رسول، زعامت کشور را به عهده بگیرد، هیچ تضمینی وجود ندارد که برای بار چهارم نیز به فکر ریاست جمهوری نیفتد.

جدال کابل- واشنگتن بر سر پیمان امنیتی



روز دوشنبه "جیمز دابینز" نماینده ویژه دولت امریکا در امور افغانستان و پاکستان در یک کنفرانس مطبوعاتی ابراز امیدواری کرد که توافقنامه امنیتی امریکا و افغانستان تا ماه اکتبر "میزان" سال جاری به امضا طرفین برسد. اما رئیس جمهور کرزی روز سه شنبه در کنفرانس ملی جوانان در کابل با تاکید به اینکه هیچ عجله‌ای برای امضای پیمان امنیتی با امریکا نداریم، گفت: تا زمانیکه آتش جنگ در افغانستان شعله ور باشد، امکان ندارد امریکا در افغانستان پایگاه نظامی داشته باشد.

عجله امریکا برای امضای پیمان امنیتی با کابل در حالی است که بعد از گذشت 12 سال از حضور نیروهای امریکائی و همپیمانانش، افغانستان هنوز با مشکلات امنیتی، اقتصادی و اجتماعی دست به گریبان است. به نظر میرسد که واشنگتن از سه عامل و یا سه مشکل افغانستان استفاده نموده و تصمیم دارد با فشار، دولت افغانستان را مجبور به امضای پیمان امنیتی دو جانبه نماید. سه عامل متغیر یعنی، وابستگی، ترس از طالبان و بیپولی، باعث می‌شود که مقامات کابل آنگونه که باید در مقابل خواسته‌های امریکا واکنش نشان ندهند.

WWW.CSRKABUL.COM